

Integració d'alumnes amb necessitats educatives especials: la dislèxia i l'autisme

---

Presentació

Aquest treball es basa en la integració d'alumnes a l'aula que presenten trastorns que poden afectar el seu aprenentatge, concretament la dislèxia i l'autisme.

La tria del tema del meu treball de recerca ha sigut degut al meu interès pels nens que pateixen algun d'aquests dos trastorns i que això els afecta en la seva integració dins de l'aula. Per començar volia saber quins problemes tenen per saber després com poder-los ajudar.

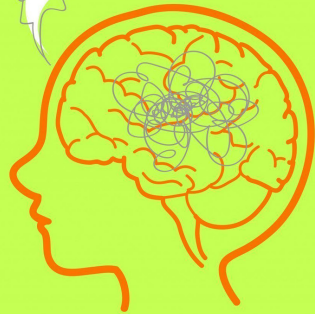
De cadascun d'aquests trastorns n'he analitzat les característiques principals, el diagnòstic i com afecta dins l'aula i en la socialització del nen i de l'alumne. Finalment, com a part pràctica, he entrevistat nens que pateixen un d'aquests dos trastorns i les seves famílies, he observat com els afecta i he ideat una activitat per millorar algun dels problemes que he detectat.

Així doncs, els objectius que m'he plantejat per aquest treball són conèixer com la dislèxia i l'autisme afecta els qui presenten aquests trastorns, dins de l'aula i en altres àmbits. Així mateix, observar algun cas concret que pateixi un d'aquestes dos trastorns i mitjançant diverses entrevistes, tant a nivell familiar com a nivell personal, investigar i conèixer el trastorn a fons. I, finalment, idear alguna activitat per facilitar o bé millorar l'aprenentatge d'un nen en algun aspecte concret i així acon-

---

Aa	Bb	Cc
Dd	Ee	Ff
Gg	Hh	Ii
Jj	Kk	Ll
Mm	Nn	Oo

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo

---

seguir un millor progrés de l'alumne i que mitjançant aquestes pautes sigui capaç d'integrar-se a l'aula.

Metodologia

Pel que fa a la metodologia del treball, per començar he decidit endinsar-me a fons en cadascun dels trastorns, i així poder-los conèixer molt bé tant a nivell teòric com pràctic. Per altra banda, en la part pràctica he entrevistat diversos nens dislèctics o autistes i les seves famílies, així com una psicòloga i psicopedagoga i el president d'una associació per a adults autistes. Així, he pogut conèixer més a fons aquests trastorns i com afecten la vida dels qui els pateixen.

Pel que fa al cos del meu treball de recerca es divideix en dues parts. Per una banda, en la part teòrica he explicat els trastorns de la dislèxia i l'autisme; la seva definició, característiques principals, diagnòstic i tractament.

Per altra banda, en la part pràctica primer de tot he realitzat diferents entrevistes a alumnes dislèctics i autistes. Seguidament, he elaborat un comentari sobre cada trastorn relacionant els diversos casos que he anat entrevistant, comparant allò que comparteixen i el que els diferencia i relacionant-ho amb els coneixements adquirits en la part teòrica.

També he fet un comentari sobre els dos llibres que e llegit i la sèrie sobre l'autisme que he mirat. Finalment, he elaborat dues fitxes d'activitat pràctica sobre els dos trastorns. El meu objectiu principal ha estat realitzar una gimcana basant-me en les vuit intel·ligències múltiples. D'aquesta manera cada prova podrà compensar els aspectes més deficients de l'infant i alhora millorar l'evolució, el progrés i la integració dels alumnes dislèctics i autistes dins de l'aula.

Cos del treball

Dislèxia

La dislèxia és un trastorn crònic i significatiu en la llengua escrita, que apareix malgrat tenir una intel·ligència adequada per l'edat. Aquesta malaltia afecta l'àmbit de la lectoescriptura, ja que es troba molt per sota del nivell esperat en funció de la seva intel·ligència i la seva edat. És un problema de tipus cognitiu que afecta les habilitats lingüístiques relacionades amb l'escriptura, particularment la codificació visual i la verbal, la memòria a curt termini i la percepció.

Existeixen diferents protocols per a mestres i professors per tal de detectar i observar la dislèxia en els nens que tenen dificultats en l'aprenentatge de la llengua. Per començar, en la majoria de casos s'observa que els alumnes que pateixen aquest trastorn progressen amb més dificultat en comparació amb la resta de companys del seu curs. Tot seguit, és important que el professor ompli un protocol segons el curs que estigui fent l'alumne en el qual hi ha indicacions

---

---

d'alt risc i que requereixen una intervenció o també n'hi ha que indiquen dificultats que poden ser factors de risc o que indiquin que l'alumne progressa lentament. Un cop s'ha detectat el trastorn és important que l'alumne sigui tractat per un especialista que faci un diagnòstic concret i ajudi en el desenvolupament de l'alumne.

Per això és molt important detectar la dislèxia en edats primerenques, perquè el nen necessita tot el suport i la motivació dels seus pares i educadors. Comprendre i ajudar correctament el nen mitjançant eines específiques és imprescindible perquè pugui desenvolupar-se i integrar correctament els coneixements competint en igualtat de condicions amb els seus companys.

En els casos entrevistats, les dificultats en la lectoescriptura es van començar a notar als voltants de tercer de Primària. El fet que es detecti a aquesta edat és perquè abans el nen tot just està aprenent a llegir i pot ser que no tingui un trastorn, sinó simplement que evolucioni més lentament. En canvi, a partir de cicle mitjà ja es pot parlar d'un trastorn perquè la lectura ja s'ha començat a consolidar.

Encara avui en dia hi ha problemes per detectar i diagnosticar la dislèxia, fins i tot en els casos més greus, potser perquè costa distingir entre tenir un veritable trastorn o simplement tenir més dificultats o mostrar més passotisme dins l'aula; per això és important que els mestres apliquin els protocols corresponents per detectar els casos en risc de poder patir dislèxia. Això també suposa un problema perquè

---

com més tard es detecta més tard es comencen a aplicar les mesures necessàries per posar-hi solució i més difícil és fer-ho. Mentrestant, els nens pateixen. Les alumnes entrevistades no se sentien integrades, ja fos a nivell familiar o en l'àmbit escolar, i això els ha comportat alguns problemes d'autoestima i de confiança en elles mateixes. Per això és necessari que a l'escola el professor eviti situacions que provoquin que l'alumne es pugui sentir inferior o avergonyit, i des de casa és important que els pares motivin el seu fill i l'ajudin a organitzar-se i a fer les activitats necessàries per aconseguir una millora.

Autisme

L'autisme és la denominació que s'utilitza per fer referència als Trastorns de l'Espectre Autista (TEA), que són un conjunt d'alteracions que afecten el neurodesenvolupament infantil. No totes les persones que pateixen aquesta dificultat necessiten algun suport determinat, sinó que n'hi ha que poden portar una vida més independent. Dins del TEA es troben diferents trastorns, com la síndrome d'Aspeger i el Trastorn Generalitzat de Desenvolupament.

Principalment, aquestes persones presenten una deficiència en la comunicació, la interacció social i les conductes repetitives. No hi ha una cura per a l'autisme, però sí que existeixen tècniques i estratègies per tal de millorar la qualitat de vida de les persones que pateixen aquest trastorn.

En els casos entrevistats es mostra que l'autisme es presenta amb diferents formes segons el cas. Per tant, és molt difícil fer generalitzacions; per exemple, el nen del primer cas té un coeficient intel·lectual per sobre de la mitjana, però el del segon cas el té per sota. Tot i així, alguns punts que presenten en comú són les dificultats en la comunicació i la socialització, i aquí l'evolució i la millora una altra vegada depenen del cas. Un altre tret que tenen en comú són les conductes repetitives. Presenten dificultats per adaptar-se a l'entorn i autoregular les seves pròpies emocions i per això, per exemple, poden patir atacs d'ansietat si se'ls altera la rutina.

L'evolució de l'autisme és molt variada i depèn de cada cas. Així doncs, en un dels casos entrevistats es creu que el nen podrà dur una vida autònoma, mentre que l'altre s'haurà de quedar internat al centre Mas Casadevall.

Gimcana

Es tracta de fer una gimcana per a la dislèxia i una per a l'autisme, basades en les vuit intel·ligències múltiples adaptades a la dislèxia. Es realitzarà en grups reduïts perquè els nens se sentin més còmodes en l'àmbit escolar. L'objectiu de l'activitat és millorar i reforçar els aspectes més dificultosos per als alumnes de Primària de forma divertida i fer un recorregut per les diferents intel·ligències per tal de conèixer les seves pròpies habilitats en els diferents àmbits.

Pel que fa a les vuit proves relacionades amb les vuit intel·ligències múltiples són: la intel·ligència logicomatemàtica, la lingüística, la musical, l'espacial, la corporal-cinèsica, la natural, la interpersonal i la intrapersonal.

Conclusions

En la Primària, no tots els infants tenen la mateixa facilitat per aprendre a llegir, adquirir coneixements i saber-se relacionar amb els seus companys de classe. N'hi ha alguns que presenten més dificultats en aspectes concrets, però això no vol dir que en altres àmbits no puguin ser fins i tot més bons i presentar més habilitats. Alguns d'aquests alumnes que sembla que progressin més lentament poden patir algun tipus de trastorn en l'aprenentatge que, si es tracta adequadament, pot no suposar cap problema per a l'alumne.

A nivell social, és important no tractar-los diferent ni comparar-los ni discriminar-los; a nivell professional, han de rebre les pautes i l'ajuda de psicòlegs, psicopedagogs i psiquiatres; a nivell familiar, és molt important informar-se bé sobre el trastorn i donar-los suport i ajuda en tot allò que es pugui; a nivell escolar, no es tracta tant de realitzar adaptacions, sinó de facilitar-los l'aprenentatge, i, finalment, a nivell personal és important continuar endavant i no rendir-se, ja que és freqüent que aquests infants pateixin problemes d'autoestima. Una diferència entre la dislèxia i l'autisme és que pel que fa a la dislèxia els infants es podran adaptar fàcilment a l'aula si reben l'atenció necessària i no són un cas molt greu. En canvi, els nens que pateixen autisme tindran una adaptació més complicada dins l'aula.

Gràcies a la constància, l'esforç i el suport rebut, aquest treball ha pogut tirar endavant, com fan aquests infants tan lluitadors dia rere dia.

Bibliografia i webgrafia

ADN. Què és l'autisme? <<https://www.adngirona.com/que-es-autisme/>> [Consulta agost 2019] – Càtedra Autisme Universitat de Girona. Què és l'autisme? <<https://www.catedraautismeudg.com/families/que-es-autisme/>> [Consulta agost 2019] – Cognifit. La dislèxia infantil. <<https://www.cognifit.com/ca/dislexia>> [Consulta juny 2019] – Dislexia y discalculia.com. Información, diagnóstico y tratamiento de la dislèxia. <<http://dislexiaydiscalculia.com/padres/informacion-diagnostico-y-tratamiento-de-la-dislexia/>> [Consulta juliol 2019] – FAROS Sant Joan de Déu. La dislèxia o trastorn d'aprenentatge de la lectura: què és i com tractar-la. <<https://faros.hsjdbcn.org/ca/articulo/dislexiastorn-daprenentatge-lectura-com-tractar>> [Consulta juliol 2019] – FAROS Sant Joan de Déu. Què és l'Autisme i quins són els símptomes segons l'edat. <<https://faros.hsjdbcn.org/ca/articulo/lautisme-quins-simptomes-segons-ledat>> [Consulta agost 2019] – Generalitat de Catalunya Departament

---

---

d'Ensenyament. La dislèxia: detecció i actuació en l'àmbit educatiu. <<http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0057/78d86f2b-8e9e-45e3-ad9e-4641658865ff/dislexiainfpri.pdf>> [Consulta juliol 2019] – Sant Joan de Déu. Trastorn de l'Espectre de l'Autisme. <<https://www.sjdhospitalbarcelona.org/ca/trastorns-aprenentatge-escolara-autisme>> [Consulta agost 2019] – Vall d'Hebron. Autisme. <<https://hospital.vallhebron.com/ca/malalties/autisme>> [Consulta agost 2019] – Armstrong, Thomas. *El poder de la neurodiversidad*. Ediciones Paidós, 2012. – Martínez, Francisco. *El reto de la dislèxia*. Plataforma, 2012.
